

הנוגעים לענייני "חומר", ומאות מיליוני שקלים מוזרמים לכיסים נבחרים.
 כך קרה שחוק "מיהו יהודי" לא הועבר. מטוסי אל-על עדיין טסים בשבתות, כאשר שיטת עקיפה אחת החליפה שיטת עקיפה אחרת. וגם "חוק הארכיאולוגיה", שלכאורה הועבר בשיטת ה"בוס-טראח", הוא חסר כל סיכוי להמשיך את דרכו אל ספר החוקים. לעומת זאת מתקיים במלואו ההסכם הקואליציוני כשמדובר בהקצאות הכספיות לאגודת ישראל.

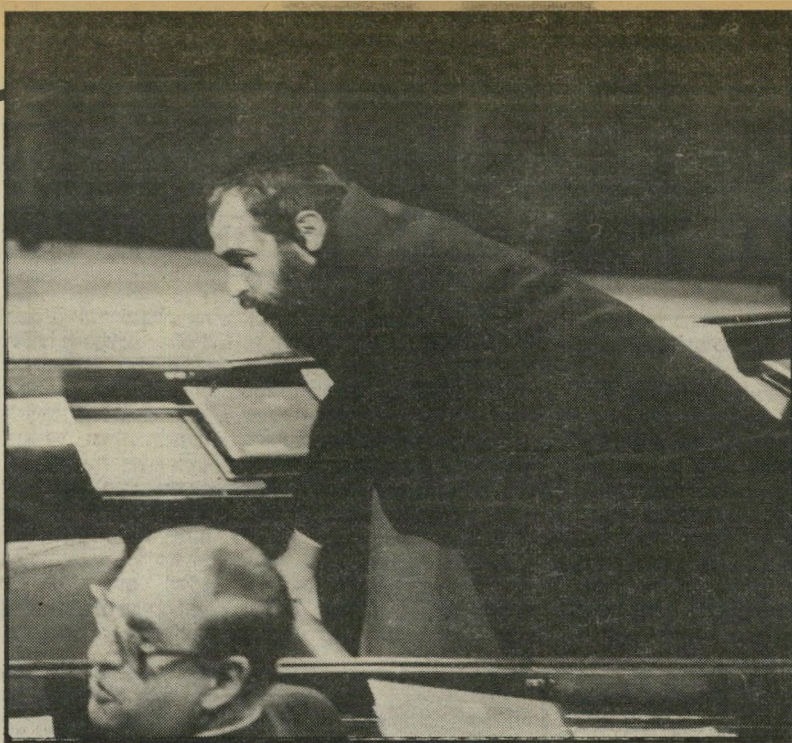
מתנה לחג

מ ועצת גדולי התורה, שהחליטה להעמיד את אברהם שפירא בראש סיעת אגודת ישראל בכנסת, ידעה היטב מה היא עושה. אברהם שפירא יכול ללמד את חבריו הערמוניים והוותיקים לסיעה פרק, או לפחות מסכת, בשיטת ה"בוס-טראח".

אברהם-משה שפירא הוא בנו של בעל בית-חרושת, שייצר סרטים לתעשיית הקונפקציה של דרום תל-אביב. בנו של פנחס שפירא, אברהם, נשלח ללישיבה בקיבוץ הדתי מאור-חיים. שם התרחשה הפגישה הראשונה בינו ובין מי שהיה אז מנכ"ל משרד-הביטחון, פינחס ספיר. תשע שנים לאחר מכן כבר ניהל אברהם שפירא את המפעל של אביו, ובערב ראש-השנה של 1969 הוא זכה לקבל מתנה נאה מספיר: בית-חרושת ארוך ומוכן לאריגת שטיחים. התעשיין שהיה אמור להקים את המפעל התחרט, וספיר החליט להעביר אותו לשפירא. בשותפות עם סר אייזיק וולפסון.

בעיסקת החכילה הזאת קיבל שפירא גם את עיירת העולים אור-עקיבא, שנוערה לספק למפעל את הפועלים הוולים. אחר-כך חזר על עצמו התרגיל הזה של מיפעל ביחוד עם עיירת עולים גם בנתניבה ובנצרת-עלית, שם הוקמו מיפעלים נוספים של איל-השטיחים והעצצועים. בניגוד לאגודת על כושרו העיסקי הפילאי של שפירא, ניצבה המציאות העגומה: המיפעל שלו באור-עקיבא נקלע לקשיים חמורים. בגלל שיטת האריגה המיושנת. אך ספיר חש לעזרת סר אייזיק ורב אברהם-משה. הוא נתן הוראה, ומייד הורישו בנק טפחות הממשלתי. בנק המיזרחי ובנק הפועל המיזרחי, הבנק לפיתוח התעשייה וקונצ'רן כור מיליונים רבים של לירות להצלת המיפעל.

באותה תקופה, ימי שילטון מפא"י, טיפח שפירא את קשריו עם חוגי השילטון, אנשי מפא"י ורפ"י, וגם אנשי המפר"ל. נשיא המדינה, חיים (ויויאן) הרצוג, המשיך לכהן כחבר במועצת-המנהלים של מיפעל שפירא גם אחרי שבתרה בו הכנסת לתפקיד. שפירא מינה את דודן פלד, בנו של הממונה על המכס לשעבר, דוד פלד, כמנכ"ל אחד ממיפעלים, ומנכ"ל של מיפעל אחר הוא בנו של שרה-תיירות לשעבר, איש הליברלים העצמאיים משה קול.

הלפרט השוליה

ראש המועצה המקומית בראש-העין, והחמישי ברשימת אגודת-ישראל לכנסת. על פי המכתב הזה, חייב להתפטר מן הכנסת שפירא עצמו, או הח"כ הרביעי ברשימה, שמואל הלפרט, לטובת מלמד, בתום שנתיים לכהונת הכנסת.

אך תקופת הוזהר האמיתית של שפירא באה רק אחרי שהתחלף השילטון, והתחיל שילטון החסוף-ככלי-כולתך של הליכוד. לביתו של שפירא ברחוב שטריקר היקר שבצפון תל-אביב התחילו להגיע אורחים מסוג חדש, ויכולתו

בענייני דת הם לא השיגו כימעט כלום - כי את הכל הם מכרו בכסף טוב

על המכתב הזה יש פרשנויות שונות המעכבות את הוצאתו אל הפועל, אך אין ספק שכולם יקבלו את פרשנותו של הכותב עצמו, הרבי מגור, פנחס בונים אלטר. העובדה שהרב אינו ממהר בפירושים, מעידה שהוא מרוצה משפירא.

אך מי שיכול להיות מרוצה במיוחד משפ"י, הוא שפירא עצמו. במרוצת כהונתו הקצרה בכנסת כבר הספיק שפירא לראוץ לכך שייגזו דו"ח של ועדה שבדקה מהי הסיבה

להתחבב במהירות כה רבה גם על השליטים החדשים, לא נעלמה מעיני פטרונו הדתי של שפירא, הרבי מגור.

שפירא הוצגה מעל לראשיהם עטורי-השיבה של חברי-הכנסת שלמה לורין ומנחם פרוש, להיות מנהיגה של סיעת אגודת-ישראל והמוציא-אזנה העיקרי שלה. אך הרב החכם מגור לא שכח לתלות גם איום קטן מעל לראשו של שפירא, כדי להבטיח את התנהגותו הטובה: הרב הפקיד מכתב ובו פצצת זמן בידי יוסף מלמד,

המדוייקת להפרש העצום בין מחירי השטיחים מתוצרת הארץ (רובם של שפירא) ובין מחירי השטיחים המיובאים. שפירא גם דאג לכך שסוכנות הייבוא של השטיחים מחו"ל תעבור לרשותו. בשיטת ה"בוס-טראח" הוא העביר חוק המעניק הטבות במס למומחים מחו"ל המועסקים במיפעלים, ועשה הכל כדי שלא יופחתו המיסים על שטיחים המיובאים מאירופה. על פי הסכם עם השוק המשותף. שפירא אף אמר בוועדת-הכלכלה של הכנסת כי "צריך לרמות בגלוי את השוק המשותף".

לרמות בגלוי

ב כל הזמן הזה לא זנח שפירא את ידידיו הישנים מן המערך. הוא ממשיך להזמין אותם לרחוב שטריקר, ולאחרונה נכנס שפירא כשותף בחברת מאגרי טכנולוגיה, כששותפיו האחרים שם הם הבורסאים הנודעים אליעזר פישמן ויוסף ריגר — וגם חברת ההשקעות של הקיבוץ הארצי של מפ"ם.

העמדתו של שפירא כראש לשועלים, היתה עלבון צורב לח"כ הוותיק שלמה לורין, איש חצרו של הרב שך, ויבני הגדול של הרבי מגור. אך לורין, שכבש לעצמו את ראשות ועדת-הכספים של הכנסת, אינו מתלונן. להיפך: חבריו מתלוננים נגדו שהוא מנצל את מעמדו כדי להעדיף את הישיבות שהוא חפץ ביקרן עליפני ישיבות אחרות, של רבנים אחרים.

לורין רק הגירה והרור הלוכש מתגורר בירושלים, ומנעמי החיים חביבים עליו. אורחיו לורין נולד בהונגריה, ועלה לישראל כשפרצה מלחמת העולם השנייה. הוא נשלח לכלא כאשר נחשפה התארגנות מחתרתית של צעירי אגודת-ישראל שזממו להשליך פצצה לתוך אולם-הכנסת בירושלים.

השהייה הקצרה בכלא הנחילה ללורין פופולאריות רבה בחוגי אגודת-ישראל, והביאה אותו אל המקום שהיה היעד לפצצה — מליאת הכנסת.

גם לורין, הוא איש עשיר, אם כי עושרו אינו משתווה לזה של שני חבריו, שפירא ופרוש. הוא היה בעל בית-דפוס, והיום הוא בעל קרקעות יקרות בבני-ברק.

אך עיקר כוחו של לורין אינו בעושרו האישי, אלא בכספים שהוא חולש על חלוקתם. ועדת-הכספים היא הוועדה החשובה ביותר של הכנסת — למעשה הוועדה היחידה היכולה להשפיע במישרין על ביצוע החלטות הממשלה, או לעכב אותן. אגודת-ישראל, שאינה רוצה להודות עם המצע הציוני של הממשלות הישראליות, מעדיפה, במסגרת ההסכמים הקואליציוניים שהיא חותמת, לא לבקש מקום בממשלה. אך תפקיד יו"ר ועדת הכספים הוא

(המשך בעמוד 68)

פרוש מלונות

שפירא מיפעלים

לורין קרקעות